महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

गल्कोट नगरपालिका

बागलुङ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

गल्कोट नगरपालिका

बागलुङ

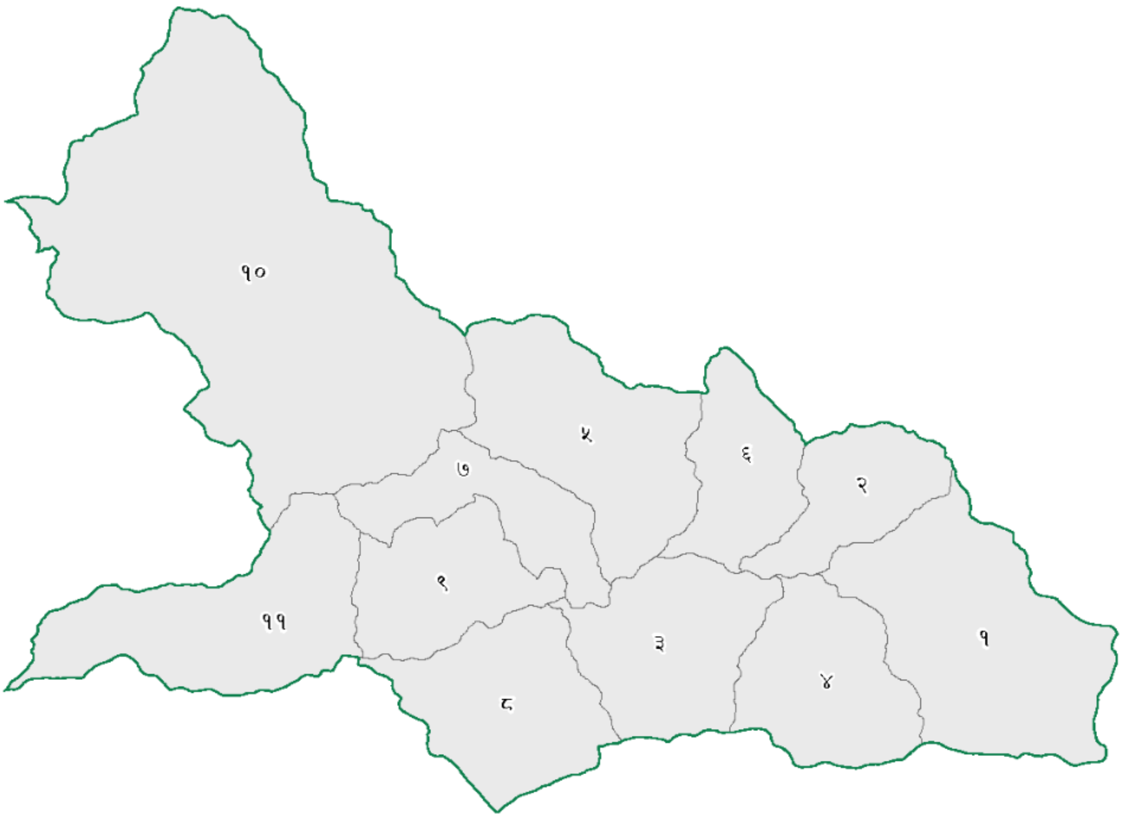

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

गल्कोट नगरपालिका

बागलुङ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि
(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य
(MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता
(Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाई

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८।७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ। लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान बर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन्। त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनौट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन्।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी वेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फस्यौंट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन। लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु। स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन पार्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ चैत्र

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल

Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय गण्डकी

महालेखा परीक्षकको कार्यालय नेपाल २०१६

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं. ४६ मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू,
गल्कोट नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,
बाग्लुङ्ग।

कैफियत सहितको राय

हामीले गल्कोट नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. नगरपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।

२. लेखापरीक्षणबाट रू. ८१ लाख ६८ हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये प्रतिक्रियाबाट रु ६७ लाख ३२ हजार फस्यौंट भई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू. ३ लाख २२ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू १ लाख १८ हजार, र पेश्की रू ९ लाख ९५ हजार रहेको छ ।पालिकाको गतवर्ष सम्म रु ५ करोड ३८ लाख २९ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु ३ करोड ६१ लाख २७ हजार रहेको छ । नगरपालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजू स्थिति एवं प्रारम्भिक प्रतिवेदनको प्रतिक्रियाबाट लगत कट्टा गरिएको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।**

३. नगरपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।नगर कार्यपालिका, प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

जयराम घिमिरे
नायब महालेखापरीक्षक

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७८।७९

१.१. बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

रकम रु. हजारमा

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौंट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
३०	११	८१६८	०	७	६७३२	३०	४	१४३५	३२२	०	११८	०	०	११८	९९५

१.२. प्रतिक्रियाबाट फस्योंट गरिएका दफाहरुको स्विकृत विवरण

क्रसं.	प्रारम्भिक प्रतिवेदनको दफा नं.	छोटकरी व्यहोरा	रकम रु.
१	१६४.	ज्येष्ठ नागरिक विशेष भत्ता	७१७०००
२	१९३.	विद्यालयहरुको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन प्राप्त हुन आएको	३४४७८१०
३	१६१.	विजक नम्वर वेगरको विलको भुक्तानी	३८४०
४	१९१.	शिक्षकको नियुक्त पत्र पेश भएको	११०८६८०
५	१९४.	पाठ्यपुस्तकमा फरक दरले निकासा भएकोमा असुल भई आएको	२९८५२
६	१६३.	दोहोरो पर्ने गरी भुक्तानी भएको अनुगमन भत्ता असुल भई आएको	२१२५०
७	१९५.	शिक्षण सिकाइ सम्वन्धमा असुल भई आएको	१४०३७४०
		जम्मा	६७३२१७२

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७८।७९

रकम रु. हजारमा

पालिकाको नाम	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
गल्कोट नगरपालिका	५३८२९	०	१९१३७	३४६९२	०	१४३५	३६१२७

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्षः २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : गल्कोट नगरपालिका, बागलुङ

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	Hari Prasad Sharma	२०७७-४-२९	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	krishna prasad kharal	२०७९-२-४	हाल सम्म कार्यरत
		बेरुजु रकम	१,४३५,४४९

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		३,७०,१२,१५३.९	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	५१,३६,३८,३१४	**चालु खर्च**	४३,५०,९०,२१५.२
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२,१८,११,१२६	**पूँजीगत खर्च**	२२,३१,८१,५८२.६
राजश्व बाँडफाँट	१०,३९,४५,५९४	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	१९,३०,६७,४८९.४१
आन्तरिक आय	४८,२४,८२१.९८		
अन्य आय	२१,५२,७०,१०८.१		
कुल आय	८५,९४,८९,९६४.०८	**कुल खर्च**	८५,१३,३९,२८७.२१
बाँकी मौज्दात		४,५१,६२,८३१.२७	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td></td><td></td><td>लेखापरीण
लेखापरीक्षणमा पेश भएको आर्थिक कारोवारसंग सम्वन्धि प्राप्त जानकारी अनुसार स्वीकृत भएको लेखापरीक्षण योजना बमोजिम विश्लेषण, नमुना छनौट, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण नीति मानदण्ड, मार्गदर्शन, निर्देशन र लेखापरीक्षण सीमा समेतको आधारमा परीक्षण गरी तयार गरिएको लेखापरीक्षण प्रारम्भिक प्रतिवेदनको मस्यौदा व्यवस्थापनसंगको वहिर्गमन वैंठकमा छलफल गरी कायम भएका व्यहोरा सहितको लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएको छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षण निश्कर्ष सहितको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोवार र वित्तिय विवरणको सम्पूर्ण जिम्मेवारी व्यवस्थापनको रहेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२</td><td></td><td></td><td>परिचय
स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गलकोट नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह—अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत ११ वडा, ५८ सभा सदस्य, १९४.३९ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा ३९ हजार २७७ जनसंख्या रहेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३</td><td></td><td></td><td>लेखापरीक्षणको क्रममा अशुली
शिक्षक तलवमा वढी निकासा रु.१४२१४०।०० र उपभोक्ता समितिलाइ वढी भुक्तानी भएको मुल्य अभिवृद्धि रु३८५३३।०० समेत रु.१८०६७३।०० लेखापरीक्षणको क्रममा अशुली भएको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४</td><td></td><td></td><td>संचित कोष प्राप्ती र भुक्तानी
यस गल्कोट नगरपालिकाको २०७८।७९ को सुत्र २७२ अनुसार वित्तीय विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।
<table>
<tr><th>विवरण</th><th>टिप्पणी</th><th>यस वर्ष रु.</th><th>गतवर्ष रु.</th><th></th><th></th></tr>
<tr><td>बजेट</td><td>आफैले गरेको प्राप्ति/ भुक्तानी</td><td>वस्तुगत/सोझै भुक्तानी</td><td>जम्मा</td><td>वस्तुगत/सोझै भुक्तानी</td><td>जम्मा</td></tr>
<tr><td>प्राप्ती (क+ख)</td><td></td><td>३७,९३,९४,६८५.८२</td><td>३४,६५,८२,२४३.७०</td><td>३४,६५,८२,२४३.७०</td><td>३५,६५,०४,४८०.५७</td></tr>
<tr><td>क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)</td><td></td><td>३७,१२,४१,९२०</td><td>३४,१३,०७,५९२.८६</td><td>३४,१३,०७,५९२.८६</td><td>३४,५८,२७,६९९.९३</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

११००० कर	११	५,९९,१०,०००	५,५८,४१,८५५.५४	५,५८,४१,८५५.५४	४,९७,६९,५०९.३०
१३००० अनुदान		३०,९७,६६,०००	२८,३७,१५,३८९.०१	२८,३७,१५,३८९.०१	२९,४७,६५,३८०.६३
संघीय सरकार	१२	२९,१३,०३,०००	२७,०६,६८,२६३.५२	२७,०६,६८,२६३.५२	२७,५६,७८,०७९.६३
प्रदेश सरकार	१२	१,८४,६३,०००	१,३०,४७,१२५.४९	१,३०,४७,१२५.४९	१,७४,८७,३०१
अन्तरिक श्रोत		०	०	०	१६,००,०००
१४००० अन्य राजस्व		१५,६५,९२०	१७,५०,३४८.३१	१७,५०,३४८.३१	१२,९२,८१०
ख. अन्य प्राप्ति		८१,५२,७६५.८२	५२,७४,६५०.८४	५२,७४,६५०.८४	१,०६,७६,७८०.६४
कोषहरु		८१,५२,७६५.८२	४१,२५,०९२.८२	४१,२५,०९२.८२	१,०६,७६,७८०.६४
धरौटी		०	११,४९,५५८.०२	११,४९,५५८.०२	०
भुक्तानी (ग+घ)		४१,७८,४८,५२०.२६	३४,५१,८०,५२९.६६	३४,५१,८०,५२९.६६	३३,०१,११,८८६.४९
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		४०,९६,९५,७५४.४४	३३,९७,९१,०८४.८५	३३,९७,९१,०८४.८५	३२,२९,२७,४५३.९९
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१४,५८,९६,५००	१३,५७,९०,१९०.४०	१३,५७,९०,१९०.४०	११,५९,५२,५५५.५२
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	१०,२४,६६,९४३	७,३६,३७,०६१.९२	७,३६,३७,०६१.९२	८,२५,२६,६०२.५८
२५००० सहायता (Subsidy)	१८	१६,५०,०००	१६,१३,८६७	१६,१३,८६७	२,३९,९७५
२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	६३,३७,०००	४८,३४,२१३.४२	४८,३४,२१३.४२	०
२८००० अन्य खर्च	१८	१४,३०,०००	९,८८,०६६	९,८८,०६६	१४,७५,४८८
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	१५,१९,१५,३११.४४	१२,२९,२७,६८६.११	१२,२९,२७,६८६.११	१२,२७,३२,८३२.८९
घ. अन्य भूक्तानी		८१,५२,७६५.८२	५३,८९,४४४.८१	५३,८९,४४४.८१	३३,०१,११,८८६.४९
कोषहरु		८१,५२,७६५.८२	२८,५८,५०४	२८,५८,५०४	७१,८४,४३२.५०
धरौटी		०	२५,३०,९४०.८१	२५,३०,९४०.८१	०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		(३,८४,५३,८३४.४४)	१४,०१,७१४.०४	१४,०१,७१४.०४	२,६३,९२,५९४.०८
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			३,८५,१९,७५२.६८	३,८५,१९,७५२.६८	२,५९,९०,८७०
वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)		(३,८४,५३,८३४.४४)	३,९९,२१,४६६.७२	३,९९,२१,४६६.७२	५,२३,८३,४६४.०८
बैंक तथा नगद बाकी	२४		५,४३,२४,१४४.७१	५,४३,२४,१४४.७१	४,२७,१२,३५४.२२

५			**वित्तीय विवरण**	
५.१			स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ। सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकीए अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन् : • स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम, संचित कोषवाट भएको खर्च तथा खर्च नभइ वाँकी रहेको रकम स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन भने स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (NPSAS अनुरूप) म.ले.प.फा.नं. २७२ ले समेत आय व्ययको यथार्थ चित्रण गर्न सकेको छैन । • स्थानिय तहले बिभाज्यकोष खाताहरु रहेकोमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा तोकिएको वमोजिमका शिर्षकमा रकम आम्दानी भएको देखिएन । पालिकाले आगामी दिनमा यस्ता कोषमा प्राप्त हुने राजस्वलाई आम्दानी गर्ने तर्फ प्राथमिकता दिनुपर्न देखियो । • सुत्रले तयार गरेको म ले प फा न २७२ को संचित कोष प्राप्ती तर्फ रु ६६४२५०३०६।७४ रहेकोमा कोष तथा लेखानियन्त्रक कार्यालय वाट प्राप्त प्रमाणित आर्थिक विवरण अनुसार संघ तथा प्रदेश अनुदान रु ५३५४४९४३९।९३,वाँडफाँट वाट प्राप्त रकम रु १०३९४५५९३।९३ र आन्तरिक आम्दानी रु २४८५५२७२।८८ समेत रु ६६४२५०३०६।७४ हुने देखिन्छ सोही अनुसार हिसाव समायोजन गरेको छ । • पालिकाको संचित कोषको भुक्तानी तर्फ रु ६५८२७१७९७।७३ मात्र देखिएकोमा उक्त रकममा सुत्र भन्दा वाहिर वाट कारोवारहरु नभएको हुँदा कुल खर्च समेत रु ६५८२७१७९७।०० नै हुने देखिन्छ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>

पालिकाले प्राप्ती तर्फ विविध कोष तथा आन्तरिक राजस्व खाताको सवै हिसाव म ले प फा न २७२ को अनुसुची १५ मा कारोवारहरु प्रविष्टी गरेकोले अन्य तर्फको प्राप्ती र भुक्तानी नभएको देखिन्छ ।
पालिकाले म ले प फा न २७२ को अनुसुची २४ मा बैंक बाँकी रु ३८५१४३३४।६१ देखाएकोमा सुत्रमा सवै समावेस भएकाले कारोवारहरु समावेस गर्दा उक्त मौज्दात रु ३८५१४३३४।६१ नै हुने देखिन्छ ।
गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार गत वर्षको रु ३७०१२१५३।९० अल्या गर्नु पर्नेमा सोही अनुसार अल्या गरेकोले गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार नै हिसाव समायोजन गरी हिसाव प्रस्तुत गरेको छ ।
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन ।
स्थानीय कोषको सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन प्रणालीमा एकरुपता र शुद्धता कायम गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले उपलब्ध गराएको स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) को प्रयोग गरेतापनि यस बाट प्राप्त वित्तिय प्रतिवेदनमा देहायको विवरण फरक परेकोले यसको वित्तीय प्रतिवेदनले आयव्ययको यथार्थता चित्रण गर्दैन ।

<table>
<tr><th>विवरण</th><th>स्रेस्ता अनुसार</th><th>मलेप फा.न २७२ अनुसार</th><th>फरक रकम</th></tr>
<tr><td>गत वर्षको जिम्मेवारि</td><td>३७०१२१५३।९</td><td>३४७८५१८२।७४</td><td>२२२६९७१।१६</td></tr>
<tr><td>विविध कोष खाता</td><td>२२२६९७१।१६</td><td>०</td><td>२२२६९७१।१६</td></tr>
<tr><td>धरौटी</td><td>२२४९३५७।१४</td><td>२२४९३५७।१४</td><td>०।००</td></tr>
<tr><td>आन्तरिक आय</td><td>२४८५५२७२।८८</td><td>२४८५५२७२।८८</td><td>०।००</td></tr>
</table>
त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>५.२</td><td></td><td></td><td>खर्च बिश्लेषणः पालिकाले यसबर्ष गत वर्षको मौज्दात रु ३७०१२१५३।९० कुल आन्तिरक आयबाट रु २४८५५२७२।८८ राजस्व बाँडफाँड रु १०३९४५५९३।९३ र अनुदानबाट रु ५३५४४९४३९।९३ समेत रु ७०१२६२४६०.६४ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु ४३५०९०२१५।९७ र पूँजिगत तर्फ रु २२३१८१५८२।५६ र बित्तिय ब्यबस्था तर्फ रु ० समेत रु ६५८२७१७९७।७३ खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ३.७७ प्रतिशत रहेको छ । यसबर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु २३१०२५७१।०० खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको ९२.९४ प्रतिशत रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ९२.४ प्रतिशत</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>चालु र ८५.६९ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाहरुले बिकास निर्माण प्रयोजनमा न्युन खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढि खर्च भएको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा बिकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>६</td><td></td><td></td><td>बजेट तथा कार्यक्रम</td><td></td></tr>
<tr><td>६.१</td><td></td><td></td><td>योजना र कार्यान्वयनः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरुप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा वजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालिन उपलव्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ ।यस वर्ष उपभोक्ता समितिमार्फत भएका कामका योजनाहरु देहायअनुसार छन ।
<table>
<tr><th>क सं</th><th>विवरण</th><th>योजना संख्या</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>रु १ लाख भन्दा कमका योजना</td><td>८४</td><td>८३७०४४८</td></tr>
<tr><td>२</td><td>रु एक लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना</td><td>३२५</td><td>४८७७८०००</td></tr>
<tr><td>३</td><td>रु ५ लाख एक देखि १० लाख सम्मका योजना</td><td>३५</td><td>२१३३००००</td></tr>
<tr><td>४</td><td>दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना</td><td>९</td><td>१६५१२०००</td></tr>
<tr><td>५</td><td>५० लाख भन्दा माथिका</td><td>३</td><td>६४०००००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>६.२</td><td></td><td></td><td>क्षेत्रगत बजेट र खर्च- स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।
<table>
<tr><th>मुख्य क्षेत्र</th><th>वार्षिक वजेट</th><th>खर्च रकम</th><th>वजेट मध्ये खर्च प्रतिशत</th></tr>
<tr><td>आर्थिक विकास</td><td>३९८५०</td><td>३३३५६</td><td>८३.७</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>सामाजिक विकास</td><td>४३१४७४</td><td>४००३१३</td><td>९२.७८</td></tr>
<tr><td>पूर्वाधार विकास</td><td>१४०४९२</td><td>११६४५०</td><td>८२.८९</td></tr>
<tr><td>सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र</td><td>१२७५४</td><td>१०९४८</td><td>८५.८५</td></tr>
<tr><td>कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक</td><td>१०६७४५</td><td>९७२०३</td><td>९१.०६</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>७३१३१६</td><td>६५८२७१</td><td>९०.०१</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>६.३</td><td></td><td></td><td>
पूँजिगतबाट चालु प्रकृतिको खर्चः एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गिकरण र व्याख्या,२०७४ मा पूँजिगत शिर्षकमा विनियोजन वजेटवाट चालु खर्च गर्न नपाउने उल्लेख छ। चालु प्रकृतिको खर्च पुँजीगत वजेटमा समावेश गरी वजेट खर्च लेख्नु नियम सम्मत मानिदैन।यस पालिकाले तपशिल बमोजिमका चालु प्रकृतिका कार्यक्रम पूँजिगत बजेटमा समावेश गरीएको तथा कार्यक्रमको उद्येश्य विपरित खर्च लेखेको छ। यसरी चालु प्रकृतिको खर्च पूँजिगत शिर्षक बाट गर्नु वित्तिय अनुशासनको उल्लङ्घन हो।यसमा कार्यालयले सुधार गर्नुपर्दछ।
<table>
<tr><th>गो भौ न र मिति</th><th>कार्यक्रम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१२।०७८।६।१९</td><td>कार्यालय समाग्री तथा मसलन्द</td><td>१७४३००</td></tr>
<tr><td>१३।०७८।६।१९</td><td>कार्यालय समाग्री तथा मसलन्द</td><td>३०३५७०</td></tr>
<tr><td>३३३।०७९।१।८</td><td>टोल विकास सँस्थालाई व्याग वितरण</td><td>९५१००</td></tr>
<tr><td>३३८।०७९।१।८</td><td>मेयर कप भलिवल प्रतियोगित</td><td>१०००००</td></tr>
<tr><td>३५३।०७९।१।१५</td><td>क्यालेण्डर छपाई</td><td>५४०००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>६.४</td><td></td><td></td><td>चौमासिक पूँजीगत खर्च - आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ मा त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई केन्द्रिय निकाय तथा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने केन्द्रिय निकायले त्रैमासिक विवरण तयार गरी अर्थ मन्त्रालय र योजना आयोगमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको सुत्र सफ्टवेयरवाट त्रैमासिक प्रतिवेदन प्राप्त नहुने हुँदा सुत्रमा उपलव्ध हुने चौमासिक विवरण अनुसार चौमासिक पुजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ। जसअनुसार पुजीगत खर्चमध्ये तेश्रो चौमासीकमा मात्र कुल खर्चको ७८ प्रतिशत</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>खर्च भएको देखिन्छ भने आषाढ महिनामा मात्र ४३ प्रतिशत खर्च भएको छ। वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप तेश्रो चौमासीक तथा आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
<table>
<tr><th>क स</th><th>पुँजिगत खर्च शिर्षक</th><th colspan="3">चौमासिक खर्च (रु.हजारमा)</th><th>आषाढ महिनाको खर्च</th></tr>
<tr><th></th><th></th><th>प्रथम चौमासिक</th><th>दोस्रो चौमासिक</th><th>तेस्रो चौमासिक</th><th></th></tr>
<tr><td>कुल खर्च</td><td>२२३१८१</td><td>१६५३०</td><td>५१८२५</td><td>१५४८२५</td><td>६९८३१</td></tr>
<tr><td>खर्च प्रतिशत</td><td>१००</td><td>७.४</td><td>२३.२२</td><td>६९.३८</td><td>२६.८१</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>६.५</td><td></td><td></td><td>वजेट पेस, पारित र अख्तियारी : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री रेणुका काउछा मगर २०७८।३।१० गते रु.६३ करोड ०१ लाख ८३ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७८।३।१० मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७८।३।१७ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>७</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली</td><td></td></tr>
<tr><td>७.१</td><td></td><td></td><td>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन ।
पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको छ ।
स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाब्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन ।
दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन ।
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदन तयार भएकोमा मर्मत तथा लिलाम गर्नुपर्ने मालसामान नदेखिएको । • पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि प्रशासनिकतर्फ गाँउसभावाट ६४ कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत भएकोमा ३१ स्थायी १ करार गरी कुल ३२ पदपुर्ती भई ३२ दरवन्दी रिक्त रहेको देखिन्छ। • कुनै रकमको भुक्तानी दिंदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोकेको छ । उक्त दररेट वनाउदा जिल्ला दररेट लाइ नै आधार लिएको छ । • स्थानीय तहले उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाइ लागु गरेको छ । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७ बमोजिम स्थानीय तहले भू– जोखिम संवेदनशीलताका आधारमा जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड तोक्नुपर्ने र त्यस्तो मापदण्डको अधीनमा रही तोकेको क्षेत्रमा मात्र भवन निर्माण गर्न स्वीकृति दिन सक्ने व्यवस्था भएकोमा यस स्थानीय तहले जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड बनाई लागू गरेको देखिएन ।लागु गर्न तर्फ कार्वाही भैरहेको कार्यालयको भनई रहेको छ । • पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा सो नगरेको । • वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन । • सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले हालसम्म ३२ ऐन, ६ नियमावली, ४३ कार्यविधि तथा निर्देशिका निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ उपनियम (११) मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि भौतिक संरचनाहरुको विवरण खुलाई अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले विगत वर्षदेखि भएको कार्यको लगत नराखेको कारण एकै योजनालाइ एक भन्दा वढी वर्षमा विनियोजन हुन सक्ने देखिएको, • आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ५८(४) बमोजिम नगद प्राप्त हुने रकम दैनिक रुपमा दाखिला गर्नुपर्ने र दैनिक रुपमा बैंक दाखिला गर्न नसकिने भएमा कार्यालय प्रमुखले कारण उल्लेख गरी सात दिन भित्र बैंक दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा स्थानीय तह अन्तरगतका वडाहरुले कतिपयले पन्ध्र दिन, मासिक रुपमा दाखिला भएको देखिएको • विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले गरेको कामको वार्षिक प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको नदेखिएको, • स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सो को अभिलेख नराखेको, • निर्माण कार्यको रनिङ विल उठाउदा म.लेप.फा.नं. प्रयोगमा नल्याएको, जसले गर्दा पहिला कति कार्य गरियो, हालको काम कति हो, उक्त काममा उपभोक्ताको काम कति हुने हो र कति भयो, कार्यालयले भुक्तानी गर्नेमध्ये कर कति हो, मुअकर तथा धरौटी कट्टी कति हुने हो तथा पेश्की बाँकी भए कति कट्टा गरेको हो उक्त व्यहोरा नखुलेको हुदा सुधार गर्नुपर्ने देखिएको,निर्माण सम्वन्धी अभिलेख खाता नराखेको । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
७.२			**सेवा प्रवाहः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ मा नगरपालिका तथा वडा कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ। गाउँपालिकावाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष नागरिकता सिफारिस १९५९,घरवाटो सिफारिस ४१०,नाता प्रमाणित १२४०,जन्म दर्ता १७९४,मृत्यु दर्ता ४१९ ,विवाह ५८० , सम्वन्ध विच्छेद र बसाईसराई १८० गरी ६५८२ दर्ता तथा सिफारिस गरेको पाईयो ।	
७.३			**नक्सा पासः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २५ वमोजिम गाँउपालिका क्षेत्रमा नक्शा पास नगराइ घर निर्माण गर्न नपाइने व्यवस्था उल्लेख छ ।पालिकामा यस वर्ष भवन निर्माण अनुमतीको लागि २० दर्ता भएकोमा १० जनाले अस्थायी अनुमतीपत्र दिएको पाइयो ।बाँकी १० प्रकृया नपुगेकोले अनुमती पत्र नदिएको कार्यालयको भनाइ रहेको छ ।गाँउपालिकाले क्षेत्र भित्र रहेको घरहरुको नक्शाङकन	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			गर्ने, नयाँ निर्माणाधीन भवनहरुको निगरानी र अनुगमन वढाइ नक्शा पास गराउन प्रोत्साहित गरी गाँउपालकाको राजस्व वृद्धि गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गर्नु पर्दछ ।	
७.४			**नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन स्थिति :** निकायको आ.व. २०७८।०७९ को नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख भएका कार्यक्रम मध्ये कति उद्धेश्य पूरा भयो वा प्रगति प्राप्ति भयो र कुन कुन कार्यक्रम पूरा भएका छैनन भनी विश्लेषण गरेको छैन । नीति तथा कार्यक्रम र वजेटमा उल्लेखित व्यहोराको कार्यान्वयन सम्बन्धमा प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
७.५			**अनुगमन तथा भ्रमण खर्चः** भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ मा भ्रमण खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण गरेपछि सो को अभिलेख अनुसूची ६ को ढाँचामा राख्नुपर्ने तथा भ्रमणलाई विश्वसनीय वनाउन आवस्यकता अनुसार आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको थप व्यवस्था गर्नुपर्ने उल्लेख छ । नियम १९ मा जिल्लाभित्रको ठाउँको दुरीको विवरण राख्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यस वर्ष विषयगत शिर्षक तथा कन्टिन्जेन्सी वाहेक चालू खर्च शिर्षकवाट रु. २९२२७९९।०० छ तर भ्रमणको उद्धेश्य, अनुगमन तथा भ्रमण प्रतिवेदन, भ्रमण अभिलेख, दुरीको विवरण, सवारी साधनको आंशिक राखेको पाइयो ।यसको पुर्ण कार्यान्वयनमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
८			**कानून निर्माण एवं कार्यान्वयन**	
८.१			**कानून र सञ्चालन स्थिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ। जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३० नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म ३२ वटा ऐन, ६ वटा नियमावली, ४३ कार्यविधि र निर्देशिका लगायत ८१ वटा कानून निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ ।	
८.२			**न्यायीक समिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरी मध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिना भित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी जिउ ज्यान १, जग्गा विवाद २, घरेलु हिंसाको २ र अंशवण्डा १ गरी ६ रहेको मध्ये जिउ ज्यान १ वाहेक यस वर्ष ५ मुद्धा फस्यौंट भएको र यस वर्ष थप लेनदेनको १ मुद्धा गरी जम्मा २ मुद्धा फर्सयौट हुन वाकी रहेको छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।	
९			**शिक्षा**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			स्थानीय तह हरुमा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरवन्दी अनुसार शिक्षकको पदपुर्ती भई नियमित पठन पाठनको व्यवस्था हुनु पर्दछ ।यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका ६७ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरवन्दी र पदपुर्तीको अवस्था एवम विद्यार्थीहरुको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ । विद्यालय: ६७; शिक्षक दरवन्दी: ३८४; स्थायी पदपुर्ती: १७५; पदपुर्ती मध्ये करार: २०९; विद्यार्थी संख्या: ६६७२ यस सम्वन्धमा निम्नानुसार रहेको छ । • स्थानीय तह मातहतमा ६७ विद्यालय रहेका छन ।दरवन्दी नभएका विद्यालयहरुमा राहत दरवन्दी तथा पालिकाले दरवन्दी स्वीकृती गरी आन्तरिक स्रोतवाट तलव भत्ता खुवाउने गरी पदपुर्ती गरी पठन पाठनको व्यवस्था मिलाएको छ । • ६७ विद्यालयमा ३८४ शिक्षक दरबन्दी रहेकोमा १७५ पदमा स्थायी पदपुर्ती भएको, २०९ जना करारमा शिक्षक रहेको देखिन्छ । दरबन्दी अनुसारको शिक्षक पदपुर्ती हुनुपर्दछ । • विद्यार्थी संख्याको तुलनामा शिक्षक बढी भएकोबाट कम भएको विद्यालयमा शिक्षकको दरबन्दी मिलान एंव न्युन विद्यार्थी भएका विद्यालयहरु सम्भाव्यताका आधारमा मर्ज गर्नुपर्दछ ।	
१०			**कोभिड-१९ खर्च विश्लेषण** आ व २०७८/७९ को कोभिड -१९ तर्फको आय व्यय विवरण (तालिका तल)	

विद्यालय	शिक्षक दरवन्दी	स्थायी पदपुर्ती	पदपुर्ती मध्ये करार	विद्यार्थी संख्या
६७	३८४	१७५	२०९	६६७२

कोभिड-१९ खर्च विश्लेषण

आ व २०७८/७९ को कोभिड -१९ तर्फको आय व्यय विवरण

आम्दानी	रकम	विवरण	खर्च
गत आ .व को अल्या	१०५९७९.५९	अति विपन्न नागरिक नगद हस्तान्तरण	४९५००००
संघिय सरकारवाट प्राप्त	५४९८९७८	क्वारेनटाईन संचालन तथा व्यवस्थापन	९७००
आन्तरिक आम्दानी	२००००००	जनशक्ति परिचालन	६०८९७८
		औषधि तथा सामाग्री र उपकरण खरिद व्यवस्थापन	१७४७६१५
		प्रचार /प्रसार र अन्य खर्च	१३३४०९
		वैक मौज्दात	१५५२५५.५९
जम्मा आम्दानी	७६०४९५७.५९	जम्मा खर्च	७६०४९५७.५९

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११			**कल्याण कोष** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष आन्तरिक कोषवाट रु ८ लाख कर्मचारी कल्याण कोषमा जम्मा गरेको छ ।यस सम्वन्धमा बुझ्दा कर्मचारी कल्याण कोष सम्वन्धी कानुन तथा कार्यविधी वनाइ ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम राख्नुपर्ने देखिन्छ ।	
१२			**आर्थिक सहायता र अन्य विविध खर्च**	
१२.१			**आर्थिक सहायताः** सरकारको बार्षिक कार्यक्रममा परेका बाहेक कुनै पनि सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थालाई आर्थिक सहायता र अनुदान नदिने, तोकिएको मापदण्ड भित्र रहेर मात्र क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता तथा औषधी उपचार खर्च वापत आर्थिक प्रदान गर्ने, यस्तो सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको अभिलेख राखी एउटै व्यक्ति वा संस्थालाई दोहोरो सहायता उपलव्ध गराउन नहुने व्यवस्था सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता र प्रभावकारीता कायम गर्ने सम्वन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, २०७७ मा उल्लेख छ।साथै उपरोक्त व्यवस्था प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहका सवै कार्यालयहरु, सवै पदाधिकारी एंव कर्मचारीहरुले पालना गर्नुपर्ने उक्त मार्गदर्शनमा उल्लेख छ।पालिकाको चालु खर्चतर्फ नमुना छनौटको आधारमा परीक्षण गर्दा देहायवमोजिम रु १०५०००।०० आर्थिक सहायता विभिन्न व्यक्ति तथा सँस्थालाई वितरण गरेको पाईयो । आर्थिक सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको लगत राख्ने नगरेको अवस्था देखियो।पालिकाले आर्थिक सहायता एंव अनुत्पादक चालु प्रकृतिका खर्चमा कटौती नगरी पूँजिगत खर्चको हिस्सा बढाउन सक्ने अवस्था छैन।उत्पादनशिल क्षेत्रमा लगानी नगरी आर्थिक बृद्धि हासिल गर्न नसकिने भएकोले यस्ता प्रकृतिका खर्चमा कटौती गर्नुका साथै तोकिएको मापदण्ड भित्र रहेर मात्र क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता र औषधी उपचार खर्च लेख्नुपर्ने देखिन्छ।पालिलकाको समानिकरण चालु तर्फको लेखापरीक्षण छनौटमा परेका केही भौचरको परीक्षण गर्दा चालु आ.व. मा विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थालाई वितरण गरेको आर्थिक सहायता यस प्रकार छन् गो.भौ.न र मिति — आर्थिक सहायता पाउने व्यक्ति वा सँस्थाको नाम — सहायता रकम ६९।२०७८।७।२५ — चित्र वहादुर पुन — १०००० १३२।२०७८।९।१८ — शेर वहादुर सुनार — १५००० १४७।०७८।९।२० — लाल वहादुर सहानी — १०००० २००।०७८।१०।१६ — मगर मुक्ति मोर्चा — १५०००	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>२८३।०७८।११।१८</td><td>प्रेस चौतारी वाग्लुङ</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>३६९।२०७९।१।७</td><td>मन कुमारी पाण्डे</td><td>४००००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१०५०००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१२.२</td><td></td><td></td><td>खाना तथा विविध खर्च : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष विविध शिर्षकवाट कुल रु १६१७४१७।०० खर्च गरेकोमा रु ८७००००।०० हजारखाना खाजा लगायत विविध खर्च गरेको छ भने खर्चका प्रमाण हेर्दा कतिपय विलको प्रयोजन नखुलेको, यस्तो प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गरी खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।कार्यालयका अनुसार विविध शिर्षकवाट अन्य कार्यक्रमहरु समेत सञ्चालन भएकोले ठुलो रकम विविध शिर्षकवाट खर्च भएको कार्यालयको भनाई रहेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१२.३</td><td></td><td></td><td>अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चः सार्बजनिक श्रोतको उपयोग गर्दा अधिकतम प्रतिफल सुनिश्चित हुने गरी खर्च गर्नुपर्नेमा यस पालिकाको समानीकरण चालुतर्फको नमुना छनौटको आधारमा केही भौचरहरुको परीक्षण गर्दा देहाय बमोजिमका अनुत्पादक प्रयोजनमा रु. २ लाख ८० हजार खर्च गरेको देखिन्छ।यसरी हुने खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
<table>
<tr><th>गो भौ न र मिति</th><th>कार्यक्रम तथा भुक्तानी पाउने संस्थाको नाम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१६४।२०७८।९।२६</td><td>गलकोट नारी साहित्य समुह</td><td>१०००००</td></tr>
<tr><td>२६५।०७८।११।८</td><td>पाण्डवखानी महिला जागरण केन्द्र</td><td>४५०००</td></tr>
<tr><td>२९०।२०७८।१२।६</td><td>कालिलेक महिला संजाल</td><td>४५०००</td></tr>
<tr><td>३११।०७८।१२।२१</td><td>नेपाल मगर संघ</td><td>५००००</td></tr>
<tr><td>५४३।०७९।३।२१</td><td>ग्रामिण महिला जागरण केन्द्र</td><td>४५०००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>२८५०००</td></tr>
</table>
नाफामूलक संस्थालाई अनुदान :</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ वितरणमुखी खर्चलाई नियन्त्रण गर्दै संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकमलाई स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पुजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नुपर्दछ। जसबाट नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्थालाई अनुदान उपलब्ध गराउन मिल्दैन। यदि उपलब्ध गराउने हो भने पनि सार्बजनिक रुपमा निशुल्क वा न्युन शुल्कमा सेबा उपलब्ध गराउने सुनिश्चित हुनुपर्दछ। यस स्थानीय तहले यो वर्ष देहायअनुसारका २ नाफामूलक संस्थाको कार्यालय व्यवस्थापन खर्चमा लागि रु. २००००००।०० अनुदान उपलब्ध गराएका छन्। तर त्यसबाट उपरोक्त बमोजिम सेबा प्रबाह हुने सुनिश्चित छैन ।
<table>
<tr><th>गो भौ न र मिति</th><th>अनुदान पाउने संस्थाको नाम</th><th>प्रयोजन</th><th>अनुदान रकम</th></tr>
<tr><td>३९२।२०७९।१।१६</td><td>सामुदायिक रेडियो गलकोट</td><td>संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान</td><td>१०००००० </td></tr>
<tr><td>१३१।२०७८।९।८</td><td>गलकोट वहुमुदी क्याम्पस</td><td>संचालन तथा व्यवस्थपन अनुदान</td><td>१००००००</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>२०००००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१३</td><td></td><td></td><td>सार्वजनिक खरिद</td><td></td></tr>
<tr><td>१३.१</td><td></td><td></td><td>पेश्की बाँकीः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५२ (३) मा कार्यालयले प्रचलित कानून अनुसार दिएको पेश्की म्याद नाघेको र ननाघेको छुट्टाछुट्टै अभिलेख राख्ने तथा उपनियम ४ मा लेखापरीक्षण गर्ने निकायले फछ्यौट हुन बाँकी पेश्की रकमलाई अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्दा नियमानुसार म्याद ननाघेको पेश्कीलाई वेरुजू नमानिने व्यवस्था गरेको छ।पालिकाको आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्ममा फछ्यौट नभई बाँकी रहेको निम्नानुसारका निर्माण व्यवसायी, व्यक्ति, संस्था तथा उपभोक्ता समितिहरुको नाममा रहेको पेश्की रकम नियमानुसार असूल फछ्यौट गर्नुपर्ने रु ९९५२१९।००
<table>
<tr><th>गो भौ न र मिति</th><th>पेश्की लिने व्यक्ति/फर्म/कम्पनी</th><th>वापत</th><th>म्याद ननाघेको</th><th>म्याद नाघेको</th></tr>
<tr><td>१९।२०७८।६।२ २</td><td>प्रदिप / जुम्ली / के. सी जे. भि</td><td>टेउवा मुर्तिकला संग्राहलय तथा तथा घुम्ट सम्म सडक पहुँच आयोजना</td><td>७६००००</td><td>०</td></tr>
<tr><td>२८।२०७८।८।९</td><td>प्रदिप / जुम्ली / के. सी जे. भि</td><td>टेउवा मुर्तिकला संग्राहलय तथा तथा घुम्ट सम्म सडक पहुँच आयोजना</td><td>४४००००</td><td>०</td></tr>
</table>
</td><td>९९५,२१९</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

३०१।२०७८।१२।२७	प्रदिप / जुम्ली / के. सी जे. भि	टेउवा मुर्तिकला संग्राहलय तथा तथा घुम्ट सम्म सडक पहुँच आयोजना	३००००००	०
२२४।०७८।१२।६	न्यु गोरख निर्माण सेवा	डाँडाखेत वडाकार्यालय मोटरवाटो कालोपत्रे	२६७०००	०
२५४।२०७८।१२।२१	डाँडाखेत वडाकार्यालय मोटरवाटो कालोपत्रे	न्यु गोरख निर्माण सेवा	२६७०००	०
३७६।०७९।१।८	इन्टरनेशनल रिसर्च ट्रेनिङ एण्ड डेभलपमेन्ट प्रा लि	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण	०	२९३०००
३४।०७९।२।११	झो .पु निर्माण उपभोक्ता समिति	वडिगाड महिला तथा वालवालिका शसक्तिकरण केन्द्र	०	६९२१९
६११।०७९।३।२५	रविना — जुगल जे भि	नगरपालिकाको जग्गा व्यवस्थापन तथा भवन निर्माण	१२४०००००	०
१८६।०७८।११।२७	सभाहल निर्माण उपभोक्ता समिति	सभाहल निर्माण क्रमागत	०	६३३०००
२७३।२०७८।१२।२२	कमल थापा	नगर उपप्रमुख महिला उधमी प्रोत्साहन पुरस्कार	०	२०००००
जम्मा			७१३४०००	९९५२१९

१३.२			**कार्यस्वीकार प्रतिवेदन वगर भुक्तानी :** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम ११७ (१) मा सार्वजनिक निकायले सम्पन्न भएको निर्माण कार्य ,आपुर्ती गरिएको मालसामा वा प्रदान गरिएको सेवा स्वीकार्दा सोको प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने र ३ उपनियम (२) वमोजिम प्रतिवेदन तयार भएपछि सार्वजनिक निकायले आवश्यक प्रकृया पुरा गरी भुक्तानीको लागि पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले हटिया वजार	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>कालोपत्रे निरन्तरतको कार्यवापत निर्माण व्यावसायी शंकर नेपाल ढोरपाटन जे.भी. लाई अन्तिम विल अनुसार रु. ६५९१४३७।०० खर्च लेखेकोमा कार्यस्वीकार प्रतिवेदन पेश नभएकोले कार्यस्वीकार प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१३.३</td><td></td><td></td><td>रितपूर्बकको कर बिजक : मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४ बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका फर्मसँग तोकीएको ढाँचाको कर बीजक लिई खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर गाउँपालिकाले रित पूर्कको कर बीजक बेगर देहायका सप्लायर्स तथा निर्माण व्यसायीबाट मु.अ.कर रु ८३१५९५।०० समेत रु. परामर्श सेवा खरिद गरेको छ । तसर्थ उक्त सप्लायर्स तथा निर्माण व्यवसासयिले रितपूर्वकको कर बिजक वेगर पालिकाबाट भुक्तानी लिएको मू.अ.कर समायोजन गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु. ७२६७०।००
<table>
<tr><th>गोभौनं./मिति</th><th>भुक्तानी पाउनेको नाम</th><th>प्यान नं.</th><th>कर विजकको अवस्था</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>मुल्य अभिवृद्धि कर ७० प्रतिशत</th></tr>
<tr><td>५७३।०७९।३।२३</td><td>प्रोसेस इन्जिनियरि प्रा लि</td><td>६०९६२२६४५</td><td>विजक नम्वर हातले लेखेको, विजक नम्वर ०१८</td><td>३४४०००</td><td>३३४०४</td></tr>
<tr><td>५७४।०७९।३।२३</td><td>मार्टिन इन्जिनियरिङ सोलुसन प्रा लि</td><td>६०६५३९७६६</td><td>विजक नम्वर हातले लेखेको, विजक नम्वर ५</td><td>४८७५९५</td><td>३९२६६</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td>८३१५९५</td><td>७२६७०</td></tr>
</table></td><td>७२,६७०</td></tr>
<tr><td>१३.४</td><td></td><td></td><td>डिपिआर खर्च : परामर्श सेवाको कार्य सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २९(१) मा सार्वजनिक निकायले सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा उपलव्ध जनशक्तिवाट कुनै काम हुन नसक्ने भएमा कुनै व्यक्ति फर्म सस्था वा कम्पनीवाट परामर्श सेवा खरिद गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकामा कार्यरत जनशक्तिवाट काम हुन सक्ने नसक्ने सम्वन्धमा कुनै स्पष्ट नगरी यस स्थानीय तहले यो वर्ष स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहाय वमोजिमको कार्य परामर्शदातावाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त भएको छ । साथै प्राप्त प्रतिवेदनको कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ, साथै सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्ने सम्वन्धी मापदण्ड, २०७७ को वुदा ९ को ५ मा सार्वजनिक निकायमो संयन्त्रवाट सम्पादन हुन सक्ने ऐन, नियम, विनियम, कार्यविधि, रणनीतिक कार्ययोजना, मापदण्ड, निर्देशिका, मार्गदर्शन तर्जुमा वा सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने जस्त कार्य गर्दा परामर्शदातावाट गराउन पाइने छैन भनि उल्लेख भएको छ । पालिका वाट परामर्श सेवा खरिद गर्दा सार्वजनिक निकायवाट हुन सक्ने</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			नसक्ने विषयमा स्पष्ट नगरी परामर्श सेवा खरिद गरेको छ ।सार्वजनिक कानुन तथा खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्ने सम्वन्धी मापदण्डको पालना हुनु पर्दछ र प्राप्त प्रतिवेदनको कार्यान्वयन हुनु पर्दछ ।	

गो भौ न र मिति	विवरण	फर्मको नाम	रकम	अध्ययनवाट निर्धारण भएका आयोजनाको लागत
४८१।२०७९।३।७	नगरपालिकाको प्रशासकिय भवनको डिपिआर	हेवाइल इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी प्रा लि	११९२७३८	२५७१३४६९३
६१४।२०७९।३।२५	Preparation of master plan of galkot art foundation and dpr of open air stone musium	हेवाइल इन्जिनियरिङ	११२४०१७	३७१०७१७९५
जम्मा			११९१६७५५	

परामार्श सेवा परामर्श सेवाको कार्य सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २९(१) मा सार्वजनिक निकायले सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा उपलव्ध जनशक्तिवाट कुनै काम हुन नसक्ने भएमा कुनै व्यक्ति फर्म सस्था वा कम्पनीवाट परामर्श सेवा खरिद गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकामा कार्यरत जनशक्तिवाट काम हुन सक्ने नसक्ने सम्वन्धमा कुनै स्पष्ट नगरी यस स्थानीय तहले यो वर्ष स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहाय वमोजिमको कार्य परामर्शदातावाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त भएको छ । साथै सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्ने सम्वन्धी मापदण्ड, २०७७ को वुदा ९ को ५ मा सार्वजनिक निकायमो संयन्त्रवाट सम्पादन हुन सक्ने ऐन, नियम, विनिय म,कार्यविधि, रणनीतिक कार्ययोजना, मापदण्ड ,निर्देशिका, मार्गदर्शन तर्जुमा वा सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने जस्त कार्य गर्दा परामर्शदातावाट गराउन पाइने छैन भनि उल्लेख भएको छ । पालिका वाट परामर्श सेवा खरिद गर्दा सार्वजनिक निकायवाट हुन सक्ने नसक्ने विषयमा स्पष्ट नगरी परामर्श सेवा खरिद गरेको छ ।सार्वनिक कानुन तथा खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्ने सम्वन्धी मापदण्डको पालना हुनु पर्दछ ।

गो भौ न र मिति	विवरण	फर्मको नाम	रकम
५७४।२०७९।३।२३	प्रशासकिय भवनको IEE	मार्टिन इन्जिनयरिङ सोलुसन प्रा लि	४८७५९५
५७३।२०७९।३।२३	ढुङगा गिट्टी वालुवाको दिगो रुपमा उत्खनन सम्वन्धी संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन	प्रोसेस इन्जिनियरिङ सोलुसन प्रा लि	३८८७२०
६१६।०७९।३।२५	थालेपोखरा लाली गुराँस क्रिकेट स्टेडियम	सकुरा इन्जिनियरिङ सोलुसन प्रा लि	२९७१९०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

६१७।२०७९।३।२५	हटिया देखी कोट मैदानसम्मको सडकको डिपिआर	जेनिथ डेभलपर्स	३५९६११
६१५।२०७९।३।२५	गुरुङदी खोला तटवन्धन कार्यको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारी	कृष्णा इन्जिनियरङ एण्ड डिजाइन कन्सल्टेन्सी प्रा लि	२४७४७०
जम्मा			१७८०५८६

१४

सोझै खरिद

सोझै खरिदः सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ को दफा ८ वमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु ५ लाख सम्मको खरिद कार्य सोझै गर्न सकिने र रु २० लाख सम्म सिलवन्दी दरभाउपत्रवाट र सो भन्दा माथि वोलपत्रको माध्यमवाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोझै खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सिमा भन्दा वढीको खरिद गर्न नहुने एवं एउटा आपुर्ति कर्ता संग एक पटकभन्दा वढी सोझै खरिद गर्न नहुने लउल्लेख छ । पालिकाले यो वर्ष पुँजिगत शिर्षकवाट कार्य गराउदा निम्नानुसार एउटै व्यावसायी तथा विभिन्न फर्म संग एक पटक भन्दा वढी सोझै खरिद गरेको नियम सम्मत देखिएन ।कार्यालयले सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा भएको व्यवस्था वमोजिम खरिद व्यस्थापनको कार्य गर्नु पर्दछ ।

भौ.नं	खरिद विवरण	भुक्तानी पाउने	खरिद रकम
४८३।२०७९।३।१	कार्यालय सामान मसलन्द	अफिस सामान सप्लायर्स	१७६९३५
४२१।०७९।२।६	कार्यालय सामान खरिद	अफिस सामान सप्लायर्स	२२२३२७
२७४।०७८।११।१२	कार्यालय मसलन्द सामाग्री खरिद	अफिस सामान सप्लायर्स	४९९९००
९०।०७८।१०।२४	स्वअध्यन सामाग्री छपाइ	वन्धु अफसेट प्रेस	४६५८८८
३८३।२०७९।१।१५	स्थानीय पाठ्यक्रम छपाई	बन्धु अफसेट प्रेस	३०००००
३८३।२०७९।१।१५	स्थानीय पाठ्यक्रम छपाई	बन्धु अफसेट प्रेस	३०००००
जम्मा			२७६४९९०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१५			**उपभोक्ता संग खरिद**	
१५.१			**वढी भुक्तानी** : सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम ९७(११) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसके पछि सम्वन्धित सार्वजनिक निकायवाट खटाएको प्राविधिक कर्मचारीवाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराइ त्यस्तो निकायवाट प्राप्त रकम र जनसहभागितावाट व्यहोरेको श्रम,नगद वा जिन्सीसमेत कुल खर्चको विवरण सो निकायमा पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्राविधिक मुल्याङकन तथा नापी किताव अनुसार देहायका विद्यालयहरुलाई निम्नानुसारको सामाग्री खरिदमा विलअनुसार तिरेको मुल्य अभिवृद्धि कर भन्दा वढी मुल्याङकन भइ भुक्तानी भएको देखिएको रकम अशुल गर्नुपर्ने रु.३२२३६०।००	३२२,३६०

गो भौन र मिति	योजनाको नाम	सामाग्री	सिमेन्ट खरिदमा तिरेको मु अ कर	मुलल्याङकन भई भुक्तानी लिएको मु अ कर	मु अ कर वढी भुक्तानी
७०।२०७९।३।२४	खरुवा मा .वि	सिमेन्ट	२५७०७	६०९३३	३५२२६
७०।२०७९।३।२४	खरुवा मा .वि	व्रिक मेशिनरी कार्य इटा खरिद	१७३२८	३७७८५	२०७५७
२८।२०७९।१।७	पृथ्वी मा.वि	व्रिक मेशिनरी कार्य इटा खरिद	४८३४१	५९३५४	११०१३
२८।२०७९।१७	चौराहा मा .वि	व्रिक मेशिनरी कार्य इटा खरिद	२३६००	२९३१४	५७१४
२८।२०७९।१७	महेन्द्र मा वि	सिमेन्ट	५७५२५	६९९९७	१२४७२
२८।२०७९।१७	महेन्द्र मा वि	व्रिक मेशिनरी कार्य इटा खरिद	२३६१०	६१०६०	३७४५०
२८।२०७९।१।७	जनहित मा वि	सिमेन्ट	४२३७७	६२५७१	२०१९४
२८।२०७९।१।७	जनहित मा वि	व्रिक मेशिनरी कार्य इटा खरिद	३४५८०	४५६९७	१११७
३३।२०७९।२।६	पाण्डवखानी प्राथमिक विद्यालय	सिमेन्ट	४१५६१	५०९९६	९४३५
३३।२०७९।२।६	पाण्डवखानी प्राथमिक विद्यालय	व्रिक मेशिनरी कार्य इटा खरिद	२२८६५	३२८४३	९९७८
२८।२०७९।१।७	पाण्डवखानी मा वि विद्यालय	सिमेन्ट	६२९१४	९३८७७	३०९६२

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>२२८।२०७८।१२।६</td><td>दुधिला भाँटी वजार सडक नाली तथा ढलान कार्य उ स</td><td>सिमेन्ट</td><td>९४९७१</td><td>१०३५०१</td><td>८५३०</td></tr>
<tr><td>१४९।०७८।११।२</td><td>वडा न १ वडा कार्यालय भवन निर्माण उ स</td><td>सिमेन्ट</td><td>५३३५२</td><td>६३३३६</td><td>९९८४</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा</td><td></td><td></td><td>२२२८३२</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१५.२</td><td></td><td></td><td>डोर हजिरी विलमा रकम वुझ्नेको भर्पाइ नभएको : सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम ९७(६) उपभोक्ता समितिको कामको भुक्तानी लिदा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मुल्याङकन, विल, भर्पाइ र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समुदाय वा वैठक वाट अनुमोदन गराई सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नु पर्दछ ।पालिकाले गोश्वारा भौचर नम्वर ४८।०७८।८।२३ वा प्रगत चोक शेरारोड विस्तार कार्यको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा रु.१०००००० ।०० खर्च लेखेकोमा उपभोक्ता समितिले पेश गरेको रु ७६१७४०।०० वरावरको डोर हाजिरी फाराममा वुझ्ने कामदारको सही भएको देखिएन । तसर्थ डोर हाजिरी फारममा रकम वुझ्नेको दस्तखत गराइ राख्नुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१५.३</td><td></td><td></td><td>कर दाखिला नभएको : आयकर ऐन ,२०५८ वमोजिम कट्टा गरिएको कर तोकिएको समयमा दाखिला गर्नु पर्दछ ।नगर उपप्रमुख दायित्व ग्रामिण महिला उधम विकास कार्यक्रम, गलकोट परियोजना सञ्चालनका लागि उक्त सँस्था र नगरपालिका विच विच भएको सम्झौता वमोजिम कार्यक्रम सञ्चलन वापत देहायको गोश्वारा भौचर नम्वर र मितिवाट रु.११९८८५०।०० खर्च गरेकोमा सँस्थाको भौचर नम्वर र मितिवाट रु.४५२००।०० कर कट्टा गरेको देखिएकोमा राजस्व खातामा दाखिला गरेको प्रमाण संलग्न नरहेकोले राजस्व खातामा दाखिला भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु. ४५२००।००</td><td>४५,२००</td></tr>
<tr><td>१६</td><td></td><td></td><td>पारिश्रमिक तथा अनुगमन</td><td></td></tr>
<tr><td>१६.१</td><td></td><td></td><td>विजक नम्वर वेगरको विलको भुक्तानी :
.... (प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर असूल भई पेश भएको आधारमा मिति २०७९। १२ । २३ को निर्णयबाट रु. ३८४०।- सम्परीक्षण गरिएको ।)</td><td>०</td></tr>
<tr><td>१६.२</td><td></td><td></td><td>विज्ञापनमा छुटः गोरखपत्र संस्थानको मिति २०७४।०४।२३ को विज्ञप्ती अनुसार अन्य एजेन्सी मार्फत विज्ञापन सुचना प्रकाशित गर्दा २० देखी ३५ प्रतिशत सम्म छुट दिनुपर्ने नीतिगत निर्णय वमोजिम कार्यालयले सुचना तथा विज्ञापन प्रकाशन वापतको भुक्तानी गर्दा छुट लिएको देखिएन।विज्ञापनमा छुट नलिदा अतिरिक्त व्ययभार पर्न गएको देखिन्छ । कार्यलयले नियमअनुसारको पाइने छुट लिई भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th>गो.भौ.न र मिति</th><th>फर्मा तथा सँस्थाको नाम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>३५।०७८।७।१२</td><td>लेखन नेपाल मिडिया प्रा लि</td><td>७५०००</td></tr>
<tr><td>४२।०७८।७।१३</td><td>ढोरपाटन संचार प्रा लि</td><td>१५४०००</td></tr>
<tr><td>२०३।०७८।१०।१७</td><td>ईम्प्रेसन एण्ड पव्लीकेसन प्रा लि</td><td>३००००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>२५९०००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१६.३</td><td></td><td></td><td>अनुगमन भत्ता :
.... (प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर असूल भई पेश भएको आधारमा मिति २०७९।१२ । २३ को निर्णयबाट रु. २१२५०।- सम्परीक्षण गरिएको ।)</td><td>०</td></tr>
<tr><td>१६.४</td><td></td><td></td><td>ज्येष्ठ नागरिक विशेष भत्ता :
.... (प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रमाण पेश भई पेश भएको आधारमा मिति २०७९।१२।२३ को निर्णयबाट रु.७१७००० ।- सम्परीक्षण गरिएको ।)</td><td>०</td></tr>
<tr><td>१७</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक आय</td><td></td></tr>
<tr><td>१७.१</td><td></td><td></td><td>राजस्व अनुमान तथा असुलीः पालिकाले यो वर्ष आन्तरिक श्रोतबाट रू.२ करोड ८५ लाख १२ हजार राजस्व संकलन हुने अनुमान गरेकोमा पालिकाबाट प्राप्त अभिलेख अनुसार यस वर्ष रु.२ करोड ४८ लाख ५५ हजार संकलन भएको देखिन्छ । पालिकाले गरेको अनुमानको तुलनामा ८७ प्रतिशत राजस्व आम्दानी भएको देखिन्छ । पालिकाले आयको शिर्षकगत अभिलेख थप व्यवस्थित राख्ने तथा असुली प्रकृया प्रभावकारी वनाई राजस्व संकलन वढाउनु पर्दछ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१७.२</td><td></td><td></td><td>नदीजन्य पदार्थ तथा प्राकृतीक श्रोतः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेको खोला, खोल्सी तथा जमिनबाट सँकलन गर्न सकिने स्लेट, ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको परिमाण यकिन गर्न वातावरणीय प्रभाव मूल्याँकन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण गराएको देखिएन। पालिका क्षेत्रभित्र रहेको विभिन्न परियोजनाका कार्य सञ्चालन गर्न र पालिकाले उपभोक्ता समिति तथा विभिन्न माध्यमबाट सञ्चालन गर्ने योजनाहरुमा पालिका क्षेत्र भित्रका ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको निशुल्क प्रयोग भई रहेको छ तापनि पालिकाले ती सामग्रीको जिल्ला दरको आधारमा भुक्तानी दिएको छ। निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिले पालिकाको स्रोत निशुल्क प्रयोग गरी पालिका तथा अन्य योजना व्यवस्थापनबाट रकम भुक्तानी लिने गरे तापनि पालिकालाई सामग्रीको रोयल्टी तथा शुल्क बुझाएको देखिदैन । अतः पालिकाले</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>आफ्नो क्षेत्र भित्रका ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुमा प्रदेश कानून बमोजिम कर लगाई आम्दानी वढाउने तथा उपलव्ध सामग्रीको अव्यवस्थित उत्खनन, सँकलन तथा उपयोग स्थितिलाई व्यवस्थित वनाउने तर्फ ध्यान दिनु पर्ने देखियो ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१७.३</td><td></td><td></td><td>खाना तथा विविध खर्च : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष विविध शिर्षकवाट कुल रु १६१७४१७।०० खर्च गरेकोमा रु ८७००००।०० हजारखाना खाजा लगायत विविध खर्च गरेको छ भने खर्चका प्रमाण हेर्दा कतिपय विलको प्रयोजन नखुलेको, यस्तो प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गरी खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।कार्यालयका अनुसार विविध शिर्षकवाट अन्य कार्यक्रमहरु समेत सञ्चालन भएकोले ठुलो रकम विविध शिर्षकवाट खर्च भएको कार्यालयको भनाई रहेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१८</td><td></td><td></td><td>कृषि अनुदान
पालिकाले चालु तथा संघिय सरकारवाट हस्तान्तरित चालु कार्यक्रमवाट देहायवमोजिम कृषि तथा पशु अनुदान उपलव्ध गराएको छ।
<table>
<tr><th>क.स</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>वराहथान किवि उत्पादक कृषक समुह</td><td>४०००००</td></tr>
<tr><td>२</td><td>तरकारी प्याकेज संचालक समिति ग.न.पा. २</td><td>२०००००</td></tr>
<tr><td>३</td><td>तरकारी पकेट कार्यक्रम संचालक समिति ग.न.पा. ९</td><td>२०००००</td></tr>
<tr><td>४</td><td>कृषि तथा पशुपालन समुह ग.न.पा. १०</td><td>२०००००</td></tr>
<tr><td>५</td><td>किवि पकेट संचालक समिति ग.न.पा. १</td><td>२०००००</td></tr>
<tr><td>६</td><td>झिर्का कृषि आलु पकेट संचालक समुह ग.न.पा. ७</td><td>६०००००</td></tr>
<tr><td>७</td><td>श्री गोठलाङ कृषक समुह ग.न.पा. ११</td><td>६०००००</td></tr>
<tr><td>८</td><td>सहयोगी कृषक समुह रैथाने वालि प्रर्वद्धन कार्यक्रम</td><td>१८००००</td></tr>
<tr><td>९</td><td>श्री लगनसील एकिकृत कृषक समुह (कोदोखेती व्लक र रैथाने वाली विस्तार)</td><td>१८००००</td></tr>
<tr><td>१०</td><td>सामुहिक कृषि तथा पशुपालन समुह (कोदोखेती व्लक र रैथाने वाली विस्तार)</td><td>१८००००</td></tr>
<tr><td>११</td><td>घुम्टे प्रगती कृषक समुह (कोदोखेती व्लक र रैथाने वाली विस्तार)</td><td>१८००००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			१२ | पुर्णिमा एण्ड सृष्टी कोशेली घर (कोशेली घर स्थापाम) | २००००० • अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको संवन्धमा अनुगमन प्रभावकारी छैन भने अनुदान पश्चातको उपलब्धी मापन गरेको छैन ।अनुदान वाट प्राप्त लाभको विश्लेषण गरी आगामी दिनमा अनुदानको कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । • अनुदान रकम विभिन्न तरिकावाट साना साना कार्यक्रम वनाई वितरण गर्दा अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त नहुने र यसले उत्पादकत्वमा समेत वृद्धि नगर्ने हुदा ठुला अनुदानका कार्यक्रम संचालन गरी कृषि पेशालाई आकर्षित गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै अनुगमन प्रभावकारी वनाई दोहोरो (संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तह) परे नपरेको एकिन गरी लिखित प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । • कृषि तथा पशु पालन क्षेत्रमा आत्मनिर्भर वनाउन सरकारले कृषि वीमा तथा पशु वीमामा अनुदानका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । पालिकाले कृषि क्षेत्र तथा पशु क्षेत्रमा विभिन्न अनुदान दिएकोमा अनिवार्य वीमा गरेमा मात्र अनुदान दिने नीति तय गर्नुपर्नेमा वीमा गर्ने गराउने तर्फ पालिकाले ध्यान नदिइ अनुदानका कार्यक्रम मात्र सञ्चालन गरेको देखियो । एक सरकारले ल्याएको नीतिलाइ अर्को सरकारले सहयोग गर्ने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । • अनुदानमा ठुलो रकम खर्च भएकोमा जग्गाको स्वामित्व एकिन गरेको छैन जसले गर्दा अनुदानको वास्तविक क्षेत्रमा खर्च भइ अनुदानको सहि सदुपयोग भयो भन्न सक्ने अवस्था छैन ।	
१९			**कार्यक्रम खर्च**	
१९.१			**नियुक्ति पत्र पेश नभएकोः** *........... (प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रमाण पेश भई पेश भएको आधारमा मिति २०७९। १२ । २३ को निर्णयबाट रु. ११०८६८०।- सम्परीक्षण गरिएको ।)*	०
१९.२			**पढदै कमाउदै कार्यक्रमः** राष्ट्रपती शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत पढदै कमाउदै सञ्चालन कार्यविधि २०७८ मा को बुँदा नम्वर ८ मा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि छनौंट भएका विद्यालयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न शुरुमा ५० प्रतिशत रकम स्थानीय तहमा शसर्त अनुदानको रुपमा वित्तिय हस्तान्तरण गर्ने र बाँकी रकम विद्यालयको कार्य प्रगतिको आधारमा उपलव्ध गराइने उल्लेख भएकोमा गो.भौ.न ३०१ मिति २०७९।३।२२ वाट Learning by Earning कार्यक्रम सञ्चालनका लागि श्री अर्गल माध्यामिक विद्यालयलाई रु.१००००००।०० निकासा दिएकोमा उक्त कार्यक्रम सञ्चालन भएको देखिएन। कार्यलयबाट कार्यक्रम संचालन भए नभएको सम्बन्धमा प्रभावकारी अनुगमन हुनुपर्दछ ।	
१९.३			**कार्यसम्पन्न नभएकोः**	०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			.... *(प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रमाण पेश भई पेश भएको आधारमा मिति २०७९।१२।२३ को निर्णयबाट रु.३४४७८१० ।- सम्परीक्षण गरिएको ।)*	
१९.४			**निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदानमा फरक दरले निकासा गरेको:** **...........** *(प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर असुल भई पेश भएको आधारमा मिति २०७९।१२।२३ को निर्णयबाट रु.२९८५२ ।- सम्परीक्षण गरिएको ।)*	०
१९.५			**शिक्षण सिकाइः** **...........** *(प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर असुल भई पेश भएको आधारमा मिति २०७९।१२।२३ को निर्णयबाट रु.१४०३७४० ।- सम्परीक्षण गरिएको ।)*	०
२०			अनुगमन तथा सम्परीक्षण यस वर्षा कार्यालयले लेखापरीक्षणको क्रममा सम्परीक्षणको पेश गरेको देहाय वमोजिमको वेरुजु नियमित,प्रमाण र अशुली को आधारमा सम्परीक्षण गरिएको छ ।	

सि . न	आ .व	वेरुजु दफा नं	वेरुजुको संक्षिप्त व्यहोरा	फस्यौंटको आधार	सम्परीण
१	२०७४।०७५	२२	पुजिगतवाट चालु प्रकृतिको खर्च	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	७१०००००
२	२०७४।०७	३२	अशुल गर्नुपर्ने	अशुल गरी वैंक भौचर समावेस	१८०००
३	२०७५।०७६	२२.२	प्रशिक्षक भत्ता दैनिक रु ५००० का दरले भुक्तानी भएको अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	८००००
४	२०७५।०७६	२४	सोझै खरिद गरेको अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	३४१८६८४
५	२०७५।०७६	२६	स्वीकृत दरवन्दी वाहिर करार सेवा	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	१३२०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

६	२०७५।०७६	३२	अन्य कार्यालयको खर्च	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	३५००००
७	२०७५।०७६	३९	नगरपालिकाको अंश संघीय स्रोतवाट व्यहोरेको अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	३११४४२
८	२०७६।०७७	२०	सोझै खरिद अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	२९३५८३३
९	२०७६।०७७	२९	अन्य कार्यालयको खर्च अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	१२५०००
१०	२०७६।०७७	३२	स्वीकृत कार्यक्रममा विनियोजित भएको रकम अन्य कार्यमा खर्च भएको ले अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	२४८४५०
११	२०७६।०७७	३८	औषधी तथा औषधी जन्य सामाग्री पटक पटक एउटै फर्मवाट खरिद भएकोले अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	३८०२५०३.४५
१२	२०७६।०७७	४२	चिन्तामणी शर्मालाई नियम विपरित खर्च लेखेको रकम अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	११७३७०
१३	२०७६।०७७	४५	आफ्नो क्षेत्र वाहिरका विद्यालयलाइ सहयोग गरेको अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	१०००००
१४	२०७६।०७७	४६	आफ्नो कार्यालय वाहिरको सवारी साधन मर्मत खर्च अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	१२०५३४
१५	२०७६।०७७	४९.३	कोरोना रोकथाम तथ नियन्त्रण कोषको रकम कोरोना संग सम्वन्धित वाहेकका विज्ञापन सुचना सुभकामना प्रसारणमा गरिएको भुक्तानी अनियमित देखिएको	२०७९।३।२१ गतेको नगर सभावाट नियमित भएको	१८५०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
			१६	२०७६।०७७	४९.१	चामल दाल वितरण गरेको भर्पाइ पेश नभएको	प्रमाण पेश	९१८८२	
				जम्मा				१९१३६६९८.४५	